

Tárgytematika / Course Description

Családsegítés és gyermekjóléti alapellátás

ALSZPB1031

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: Trembulyák Márta

Félév / Semester: 2017/18/2

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 9/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

-A család működésének, dinamikus folyamatainak ismeretében, a családi diszfunkciókat, deviáns viselkedéseket képesek legyenek a családsegítésben megismert, alkalmazott módszerek és technikák helyes megválasztásával eredményesen segíteni!

-Ismerjék meg az intenzív szolgáltatásokat igénybe vevő családok jellemzőit,

az intenzív családtámogató szolgáltatásokat !

-Ismerjék és alkalmazzák a tanult szociális prevenció és problémakezelő stratégiákat, módokat, technikákat!

-Ismerjék a család és gyermekjóléti szolgáltatás 2016. január 1-jétől a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás integrációjával megváltozott ellátási szinteket és feladatokat, azok elhatárolását!

-Szakmai kompetenciáik fejlődjenek, legyenek képesek segítő tevékenységük során más szakemberekkel is együttműködve, hatékony segítséget nyújtani!

Követelmények

-Az eseteírások, esettanulmányok feldolgozása során képesek felismerni a különböző élethelyzetekben kialakuló szociális problémákat, kielégítetlen szükségleteket, a veszélyeztető tényezőket és az adott szociális problémához a szociális munka adekvát speciális eszközeinek, munkaformáinak, technikáinak kiválasztására és alkalmazására.

-Képesek más ágazatok szakembereivel hatékonyan együttműködni a szakmai és etikai szabályok megtartásával.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

- 1) Család és társadalom: a család működésének dinamikus folyamatai– Családi szocializáció – diszfunkciók – deviáns viselkedés típusai, hatásuk a család működésére
- 2) Az 1997-es magyar gyermekvédelmi törvény és a családmegtartás filozófiája
- 3) 2016. január 1-jétől a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás integrációjával

megváltozott ellátási szinteket és feladatok, azok elhatárolása

- 4) A gyermekvédelmi alapellátás intézményeinek és ellátásainak bemutatása. A szociálpedagógus lehetséges szerepei a különböző intézményekben
  - 5) Az észlelő és jelzőrendszer működésének folyamata- a jelzés fogadásának folyamata a család – és gyermekjóléti szolgálatoknál
  - 6) A családok segítése a gyakorlatban
  - 7) Gyermeki léthez kapcsolódó jellegzetes problémahelyzetek, konfliktusforrások
  - 8) A családi problémákkal összefüggő szociális intézményi kapcsolatok, intézmények működése (Drogpont, kórházi szociális munka, hajléktalan ellátás)
  - 9) A családsegítésben alkalmazott módszerek és technikák
  - 10) Az intenzív szolgáltatásokat igénybe vevő családok jellemzői – Intenzív családtámogató szolgáltatások Magyarországon.
  - 11) A sokproblémás családokkal végzett szociálpedagógiai munka sikerességét-sikertelenségét befolyásoló tényezők
  - 12) A sokproblémás családok erőforrásainak feltárása, mozgósítása
  - 13) A család „feltérképezése”, GENOGRAM, ECOMAP
  - 14) Esetleírások és esettanulmányok feldolgozása
-

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESMENT'S METHOD

Az aláírás megszerzésének feltétele: az órákon való kötelező és aktív részvétel, a félév során 3 hiányzás lehet. A tantárgy vizsgával zárul és a vizsgára bocsátásának feltétele a szorgalmi időszakban sikeresen megírt zárthelyi dolgozat. A sikertelen zárthelyi dolgozat egy alkalommal javítható. Jeles vagy jó eredményű zárthelyi dolgozat esetén a vizsgajegy megajánlásra kerül. A vizsga az előadás és a szakirodalmak anyagát tartalmazza. A szemináriumokra előzetesen egyeztetett feladatok elkészítése és bemutatása. A kötelező és ajánlott irodalmakból referátum formájában is beszámolnak a hallgatók.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező irodalom:

1. Bányai Emőke: Intenzív családmegtartó szolgáltatás:

www.csagy.hu/kiadvanyok/folyoirat?start

2. Komlósi Piroska: A család támogató és károsító hatásai a családtagok lelki egészségére (A család helyzete a társadalomban).

In: Közösségi mentálhigiéné (szerk.: Gerevich József) – Animula Kiadó, Bp 1997.(p.13-34.)

3..Minuchin, P. – Colapinto, J. – Minuchin, S.: Krízisről krízisre (A szegény családok

---

segítése) – Animula Kiadó, Bp. 2002.

4. Stang Tünde: Szociális munka családokkal

In: Kézikönyv szociális munkásoknak Szerkesztette: Kozma Judit, Szociális Szakmai Szövetség, 2002. (p.157-185.)

5. Major Zsolt Balázs –Mészáros Katalin- Tatárné Kampus Éva(2011): Az eltéphetlen gyökér.Szeged.IRTÓ Bt,PMJVÖ Esztergár Lajos Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat

6.Kötelező jogszabályok

- 1997 évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról.
- 1993 évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról.
- Tájékoztató a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény

(a továbbiakban: Szt.), valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) szociális és gyermekjóléti szolgáltatásokat érintő változásaihoz kapcsolódó miniszteri rendeleti szintű módosításokról

<http://www.kormany.hu/download/7/5a/60000/T%C3%A1j%C3%A9koztat%C3%B3%20jsz-m%C3%B3dos%C3%ADt%C3%A1sokr%C3%B3l.pdf>

7.A szociális munka etikai kódexe. Szociális szakmai szövetség, 2015.

8.Módszertani útmutatók, protokollok:

1.Protokoll - A család- és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett észlelő-és jelzőrendszer folyamatairól

2.Protokoll - A gyermekvédelmi gondoskodáshoz kapcsolódó család- és gyermekjóléti szolgáltatások folyamatairól

Forrás: Emberi Erőforrások Minisztériuma

http://www.macsgyoe.hu/szakmai_informaciok/szakmai_hirek/2016-05-02/megjelent_modszertani_utmutatok_protokollok.html

Ajánlott irodalom:

1.Barnes, G. G.: Család, terápia, gondozás

Corvina Kiadó, Budapest, 1992.

2.Bogács Ernő - Rácz Andrea: Gyermekvédelem és szakmai integritás

In. Esély : társadalom- és szociálpolitikai folyóirat 27. évf. 3. sz. / 2016. (p.92-113)

3.Both Éva – Kuslits Gábor: A legjobb érdek érvényesítése a gyermekvédelmi szakellátásban

In.:Esély, 2015/3.

4.Cs. Ferenczi Szilvia – Csákvári Judit: Új megközelítések a koragyermekkorai intervenció témakörében In.: Esély, 2015/4.

5.Mózer Péter – Tausz Katalin – Varga Attila: A segélyezési rendszer változásai
In.:Esély, 2015/3.

6.Perlusz Andrea – Marton Eszter – Glauber Anna – Podráczky Judit –F. Lassú Zsuzsa:

A szülő-iskola partnerségre, a szülői bevonásra irányuló nemzetközi törekvések és gyakorlati megoldások SZÖVETSEGBEN Tanulmányok a család és az intézményes nevelés kapcsolatáról

<http://mek.oszk.hu/11300/11368/11368.pdf>

7.Dr. Teleki Béla: Családok és csoportok szociális segítése

Korda Kiadó, Kecskemét, 2004.